

The Atoning Love of Jesus Christ

By Elder Neil L. Andersen
Of the Quorum of the Twelve Apostles

Zadość czyniąca miłość Jezusa Chrystusa

Starszy Neil L. Andersen
Kworum Dwunastu Apostołów

October 2025 general conference

Healing and forgiveness are each found in their fulness in the atoning love of Jesus Christ.

I express my love for President Russell M. Nelson and my gratefulness for the remarkable influence he has had on each of us. And for all of us, I thank God for preserving and magnifying the noble life of President Dallin H. Oaks.

With each passing year, I feel greater love for our Savior, Jesus Christ, and for His merciful Atonement. His supreme sacrifice, securing victory over death and sin, is the most consequential contribution of all human history. Understanding His divine gift is for me an open-ended heavenly tutorial that will continue beyond the grave.

The powerful compassion of the Savior in forgiving sin and in healing the wounds caused by the sins of others is a most miraculous manifestation of the love of God.

My desire is to offer hope for those seeking forgiveness for very serious sins and to offer comfort to those seeking healing from the anguishing wounds caused by the serious sins of others.

Healing and forgiveness are each found in their fulness in the atoning love of Jesus Christ.

Faith in Jesus Christ

If you have committed serious sins and are in the process of repenting or have the desire to fully repent and feel the unspeakable joy of forgive-

Uleczenie i przebaczenie są w pełni uwzględnione w zadość czyniącej miłości Jezusa Chrystusa.

Wyrażam miłość, jaką darzę Prezydenta Russella M. Nelsona i wdzięczność za to, jak niezwykle wpływ wywarł on na każdego z nas. A w imieniu nas wszystkich, dziękuję Bogu, że zachował i rozwijał szlachetne życie Prezydenta Dallina H. Oaksa.

Z każdym mijającym rokiem czuję coraz większą miłość względem naszego Zbawiciela Jezusa Chrystusa oraz za Jego miłosierne Zadośćuczynienie. Jego najwyższa ofiara zapewniająca zwycięstwo nad śmiercią i grzechem jest najważniejszym wkładem w historię całej ludzkości. Zrozumienie Jego boskiego daru jest dla mnie niewyczerpanym niebiańskim procesem kształcenia, który będzie nadal trwał poza grobem.

Pełne mocy współczucie Zbawiciela przejawiające się w wybaczeniu grzechów i uleczeniu ran wynikłych z grzechu innych ludzi jest najcudowniejszym przejawem miłości Boga.

Pragnę zaoferować nadzieję osobom zabiegającym o przebaczenie za popełnienie bardzo poważnych grzechów oraz pocieszenie osobom zabiegającym o uleczenie jątrzących się ran powstałych z powodu poważnych grzechów popełnionych przez inne osoby.

Uleczenie i przebaczenie są w pełni uwzględnione w zadość czyniącej miłości Jezusa Chrystusa.

Wiara w Jezusa Chrystusa

Jeśli ktoś z was popełnił poważne grzechy i jest w trakcie procesu pokuty lub pragnie w pełni odpokutować i poczuć niewypowiedzianą radość

ness, please know this miracle is awaiting you. The Savior continuously calls, "Come unto me."

Strengthening your faith in our Savior, Jesus Christ, will invigorate the yearning of your soul to know Him, believe in Him, and yield your heart to Him. Enos asked about his own forgiveness, "Lord, how is it done?" The Lord responded, "Because of thy faith in Christ, whom thou hast never before heard nor seen."

And Moroni added, "If ye shall deny yourselves of all ungodliness, and love God with all your might, mind and strength, then is his grace sufficient for you."

Turning from sin, turning toward God, and strengthening your faith in Jesus Christ are a beautiful beginning. Humbly submitting your will to God includes acknowledging serious sins to your bishop or branch president, but your full forgiveness comes from the Savior. Forgiveness is a divine gift offered through the grace of Jesus Christ.

Honesty

A desire to truly return to God is accompanied by the determination to be completely honest with your Heavenly Father, with yourself, with those who were harmed, and with your priesthood leader. Your Heavenly Father rejoices in your resolve to come unto Him with a broken heart and contrite spirit. Having a contrite spirit is humbly putting yourself in the hands of God; having a broken heart brings what the Apostle Paul described as "godly sorrow," a deep longing of the soul to return to Him whatever the cost.

Restoring What Is Broken

Your yearning leads you to want to repair what you have broken. Yet, realizing some things are not in your power to repair, you fervently pray that the Lord, through His grace, will help heal those who have been hurt in consequence of your actions.

The effects of serious sin on others are often painfully difficult to overcome. Are you following the example of the sons of Mosiah, who were "zealously striving to repair all the injuries which they had done"? Speak with those you respect about what you might not be seeing.

płynącą z przebaczenia, niech wie, że ten cud czeka na niego. Zbawiciel stale nawołuje: „Pójdźcie do mnie”.

Wzmacnianie wiary w naszego Zbawiciela Jezusa Chrystusa może pobudzić pragnienie duszy, aby Go poznawać i oddać Mu swe serce. Enos zapytał o swoje przebaczenie: „Jak to się dzieje, Panie?”. Pan odpowiedział: „Przez twoją wiarę w Chrystusa, któregoś nigdy przedtem nie słyszał ani nie widział”.

A Moroni dodał: „Jeśli wyrzekniecie się wszelkiej bezbożności, i będziecie kochać Boga całą mocą, umysłem i siłą, wtedy Jego łaska wystarczy wam”.

Odwrócenie się od grzechu i zwrócenie się do Boga oraz wzmacnianie swej wiary w Jezusa Chrystusa jest pięknym początkiem. Pokorne podporządkowanie waszej woli Bogu obejmuje wyznanie poważnych grzechów biskupowi lub prezydentowi gminy, a wasze pełne przebaczenie przyjdzie od Zbawiciela. Przebaczenie to boski dar oferowany poprzez łaskę Jezusa Chrystusa.

Uczciwość

Pragnieniu prawdziwego powrotu do Boga towarzyszy determinacja w byciu całkowicie uczciwym wobec Ojca Niebieskiego, siebie, zranionych osób oraz waszego przywódcy kapłańskiego. Wasz Ojciec Niebieski cieszy się waszym postanowieniem, aby przyjść do Niego ze złamanym sercem i skruszonym duchem. Skruszony duch oznacza, że z pokorą oddajemy się w ręce Boga, a złamane serce sprowadza to, co Apostoł Paweł opisał jako: „smutek według Boga”, głęboką tęsknotę duszy i pragnienie, żeby powrócić do Niego bez względu na koszty.

Naprawa tego, co zepsute

Wasze pragnienie doprowadzi was do chęci naprawy tego, co zepsuliście. Zdacie sobie też sprawę, że względem pewnych rzeczy nie macie mocy, żeby je naprawić, więc modlicie się, czasami przez wiele lat, aby Pan, poprzez Swą łaskę, pomógł uleczyć osoby zranione w wyniku waszego postępowania.

Wszelkie skutki poważnego grzechu popełnionego względem kogoś są boleśnie trudne do przezwyciężenia. Czy bierzecie przykład z synów Mosjasza, którzy „usilnie [starali] się naprawić wszelkie krzywdy, które wyrządzili”? Porozmawiajcie z osobami, które szanujecie, o tym, czego

As I was preparing this talk, I received an unexpected email from someone in the process of repenting and desiring to return to the Church. His former wife was still suffering from the loss “of [their] eternal marriage, [difficulties with the children], the loss of financial security, ... not [being] quite able to keep up with expenses, [and] the deeply suffocating feelings of being betrayed.”

He shared with me how his priesthood leader “felt impressed to [ask him] to prayerfully consider what [more he could do for his former wife and children].” With permission, I share a part of his email:

“I [first] thought the [money] I gave up in the divorce decree was more than generous, but my branch president encouraged me to fast and pray about it. ...

“Initially, I struggled with the idea of further restitution. Since my sins weren’t financial, I wondered what a ‘generous restitution’ truly meant ... [but] I soon realized it wasn’t just about money.

“My priesthood leaders met with [my former wife] and my children and realized they were still struggling and hadn’t healed. ...

“My new goal was to move forward with faith. ... I simply expressed my desire to help with no strings attached. ... I decided to [send my former wife a specific amount] per paycheck, which was a significant portion of my net pay. Just before making the first payment, the Lord [impressed upon my mind that I needed] to pay [twice that amount].

“I’ve learned that restitution isn’t just about money. It’s about humbly dedicating my life to the Lord. ... The money is to help replace what I took from my family due to my poor choices. It’s about making and keeping promises without expecting anything in return and helping her not worry about bills so she can seek the Spirit.”

Your efforts to restore what you have broken may have nothing to do with money, but as you humbly counsel with the Lord, you may find there is more you can do.

być może nie dostrzegacie.

Przygotowując się do tego przemówienia, otrzymałem nieoczekiwaną wiadomość e-mail od osoby przechodzącej przez proces pokuty i pragnącej powrócić do Kościoła. Jego była żona wciąż cierpiała w wyniku utraty „[ich] wiecznego małżeństwa, [trudności z dziećmi], straty finansowego zabezpieczenia [...], niemożności opłacenia rachunków oraz głębokiego duszącego uczucia związanego ze zdradą”.

Napisał do mnie, o tym, jak jego przywódca kapłański „poczuł się zainspirowany, żeby [poprosić go] o rozważenie w duchu modlitwy, co może [jeszcze zrobić dla swojej byłej żony i dzieci]”. Za jego zgodą przytoczę część wspomnianej wiadomości:

„[Najpierw] pomyślałem o [pieniądzach], które zobowiązałem się płacić w ramach alimentów, a była to hojna kwota, ale mój prezydent gminy zachęcił mnie, abym pościł i modlił się w tej kwestii [...].

Początkowo było mi trudno, gdy myślałem co jeszcze mogę zrobić. A skoro moje grzechy nie były natury finansowej, zastanawiałem się „co naprawdę oznacza ‘hojne odnowienie’ [...]”. Wkrótce zadałem sobie sprawę, że nie chodziło tylko o pieniądze.

Moi przywódcy kapłańscy spotykali się z [moją byłą żoną] i moimi dziećmi, i wiedzieli, że nadal było im ciężko i że nie dostąpili uleczenia [...].

Moim nowym celem było podążanie naprzód z wiarą [...]. Po prostu wyraziłem moje pragnienie pomocy bez zobowiązań [...]. Zdecydowałem, że będę [wysyłał byłej żonie określoną kwotę] czekiem, co stanowiło znaczącą część mojego wynagrodzenia netto. Tuż przed dokonaniem pierwszej płatności Pan [uświadomił] mi, że muszę zapłacić [podwójną kwotę].

Dowiedziałem się, że w odnowieniu nie chodzi tylko o pieniądze. Chodzi o pokorne poświęcenie swego życia Panu [...]. Pieniądze są po to, aby po części zastąpić to, co zabrałem mojej rodzinie w wyniku moich złych decyzji. Chodzi o składanie i dochowywanie obietnic bez oczekiwania niczego w zamian i przyczynienie się do tego, że nie będzie musiała martwić się o rachunki, aby zabiegać o wpływ Ducha”.

Wasze wysiłki, aby naprawić to, co zostało zepsute, nie są związane z pieniędzmi, ale z tym, że gdy w pokorze naradzacie się z Panem, możecie dowiedzieć się, iż jest jeszcze coś, co możecie

zrobić.

Divine Approval by Degrees

As you seek the Lord's forgiveness, be patient as you wait upon His full approval. Consider this scripture:

"They ... humble[d] themselves ... in the depths of humility; and ... did cry mightily to God; yea, even all the day long. ... [But] the Lord was slow to hear their cry because of their iniquities."

"Nevertheless the Lord did hear their cries, and began ... to ease their burdens; ... and ... they began to prosper by degrees."

Be patient as the Lord gives you His blessing and approval by degrees.

In the Lord's time, you will feel His voice telling you, "Let these things trouble you no more." One day, as you continue to turn to the Savior, your Heavenly Father will take "away the guilt from [your heart], through the merits of his Son."

Injured and Suffering

For you who have been so unfairly injured by the serious sins of another, I long to share the Savior's love and compassion, His comfort and peace.

The sadness you have felt, the heartbreak, the loss, the suffocating feeling of betrayal, the upending of your life as you imagined it to be—I give you my absolute assurance, the Savior knows you and loves you. Reach out to Him. He is your comfort and strength; He will send His angels to bear you up. When will your pain be gone, your grief subdued, the unwanted memories forgotten? I do not know. But this I do know: He has the power to bring beauty from the ashes of your suffering.

Our beloved brothers and sisters of Grand Blanc, Michigan, with their undaunted faith in Jesus Christ, with their courage and unselfishness, have received and will, in the weeks and months ahead, abundantly receive of the Savior's incomparable love and grace.

As you continue to place your trust in Him, your clouds of darkness and anguished sobbing in the night will be transformed into cascading tears of joy and peace in the morning's

Stopniowa boska aprobata

Gdy zabiegacie o przebaczenie od Pana, bądźcie cierpliwi, gdy czekacie na Jego pełną aprobatę. Rozważcie ten fragment z pisma świętego:

„Ukorzyli się w głębokiej pokorze, i [...] całymi dniami wołali do Swego Boga [...]. [A] Pan zwlekał z wysłuchaniem ich prośb ze względu na ich niegodziwość”.

„Jednak Pan słyszał ich wołania i [zmniejszył] brzemiona i [...] stopniowo zaczęło im się lepiej wieść”.

Bądźcie cierpliwi, gdy Pan daje wam Swoje błogosławieństwa i stopniową aprobatę.

We właściwym czasie Pana, poczućcie, jak Jego głos mówi: „Pragnę, abyś tym więcej się nie niepokoił”. Pewnego dnia, gdy stale będziecie zwracać się do Zbawiciela, wasz Ojciec Niebieski „[zabierze] winę z [waszych] serc poprzez zasługi Swego Syna”.

Zranienie i cierpienie

Osobom, które zostały niesprawiedliwie zranione z powodu czyjegoś poważnego grzechu pragnę przekazać miłość i współczucie Zbawiciela, Jego pocieszenie i spokój.

W obliczu smutku, który jest waszym udziałem, rozpacz, poczucie straty, duszącej zdrady, zachwiania życiem, na które mieliście jakieś wyobrażenie — przekazuję wam moje absolutne zapewnienie, że Zbawiciel zna was i was kocha. Wyciągnijcie dłonie ku Niemu. On jest waszym pocieszeniem i siłą; On pošle swoje anioły, aby was podtrzymywały. Kiedy zniknie wasz ból, zostanie ujarzmiony żal, a niechciane wspomnienia pójdą w zapomnienie? Nie wiem. Wiem jednak, że On ma moc, aby wnieść piękno, które powstanie z prochów waszego cierpienia.

Nasi umiłowani bracia i siostry z Grand Blanc w stanie Michigan z nieugiętą wiarą w Jezusa Chrystusa, z odwagą i bezinteresownością przyjęli oraz w nadchodzących tygodniach i miesiącach, przyjmą obfitość niezrównanej miłości i łaski Zbawiciela.

Gdy stale będziecie Mu ufać, wasze ciemne chmury i wasz płacz po nocach zostaną przemienione w kaskady łez radości i spokoju, które nastaną nazajutrz. „Smutek nasz w radość się

light. "Your sorrow shall be turned into joy. ... And your joy no [one] taketh from you." That moment will come. I testify that it will come.

The atoning love of Jesus Christ can be found in the most difficult situations, but we all constantly need the atoning grace of our Savior. President Dallin H. Oaks has taught: "Because of His atoning experience in mortality, our Savior is able to comfort, heal, and strengthen all men and women everywhere, but I believe He does so only for those who seek Him and ask for His help. The Apostle James taught, 'Humble yourselves in the sight of the Lord, and he shall lift you up' (James 4:10). We qualify for that blessing when we believe in Him and pray for His help."

Elder Robert E. Wells

I received permission from my dear friend and emeritus General Authority Seventy, Elder Robert E. Wells, now 97 years old, to share his experience of more than 60 years ago:

While living in Paraguay in 1960 and employed as an international banker, Robert Wells, then 32 years old, and his wife, Meryl, were each a pilot in two different planes, flying home from Uruguay to Paraguay. Encountering thick clouds, Robert and Meryl lost visual and radio contact with each other. Robert quickly landed, where he learned his wife's plane had crashed. Neither his wife nor the two friends flying with her had survived. His children, at home in Asunción, were ages seven, five, and two.

Elder Wells spoke of his grief:

"Words will forever be inadequate in expressing the pain that swelled within me, consuming my emotions and numbing my senses. Profound tears of sorrow simply wouldn't stop flowing. To make matters worse, as my mind was attempting to deal with the devastating realization of my wife's passing, I found myself experiencing tremendous guilt for feeling I was responsible for the crash."

Robert blamed himself for not having had the plane inspected more thoroughly and for not giving his wife better instrument flying instructions. He felt he was guilty of neglect.

Robert said:

zamieni [...]. A waszej radości nikt nie odbierze". Ten moment nadejdzie. Świadczę, że tak się stanie.

Zadość czyniącą miłość Jezusa Chrystusa można znaleźć w najtrudniejszych doświadczeniach w życiu, a wszyscy stale potrzebujemy zadość czyniącej łaski naszego Zbawiciela. Prezydent Dallin H. Oaks nauczał: „Dzięki Swojemu zadość czyniącemu doświadczeniu w życiu doczesnym nasz Zbawiciel jest w stanie pocieszyć, uzdrowić i wzmocnić wszystkich mężczyzn i kobiety, gdziekolwiek się znajdują, ale wierzę, że czyni to tylko dla tych, którzy Go szukają i proszą Go o pomoc. Apostoł Jakub nauczał: ‘Uniżcie się przed Panem, a wywyższy was’ (List Jakuba 4:10). Zasługujemy na to błogosławieństwo, kiedy wierzymy w Niego i modlimy się o Jego pomoc”.

Starszy Robert E. Wells

Otrzymałem pozwolenie od drogiego przyjaciela i emerytowanego Siedemdziesiątego, Przedstawiciela Władz Generalnych, Starszego Roberta E. Wellsa, który ma teraz 97 lat, aby opowiedzieć o jego przeżyciu, które miało miejsce ponad 60 lat temu.

Kiedy w 1960 roku mieszkał i pracował w Paragwaju, jako międzynarodowy bankier 32-letni Robert Wells stracił żonę w tragicznej katastrofie lotniczej. Byli oni pilotami w dwóch różnych samolotach, kiedy lecieli do domu z Urugwaju do Paragwaju. Kiedy wlecieli w gęste chmury, Robert i Meryl stracili widoczność i kontakt radiowy ze sobą. Robert szybko wylądował, po czym dowiedział się, że samolot pilotowany przez jego żonę się rozbił. Ani jego żona, ani dwoje przyjaciół na pokładzie nie przeżyli. Jego dzieci, będące w domu w Asunción, miały wówczas 7, 5 i 2 lata.

Starszy Wells tak mówił o swej żałobie:

„Nigdy nie znajdę odpowiednich słów, aby wyrazić ból, który narastał we mnie. Pochłaniał moje emocje i otępiał moje zmysły. Głębokie łzy smutku po prostu nie przestawały płynąć z oczu. Co gorsza, gdy mój umysł próbował radzić sobie z niszczycielską świadomością śmierci żony, dostrzegłem, że mam ogromne poczucie winy, iż jestem odpowiedzialny za tę katastrofę”.

Robert obwinił się o to, że nie przeprowadził dokładniejszej kontroli i że nie dał żonie lepszych wytycznych dotyczących lotu. Czuł winę z powodu zaniedbania.

Robert powiedział:

“My mind went into a dark daze. ... I simply existed—[for the sake of the children,] nothing more.”

“I ... lost my desire to continue on.”

In time, Robert was blessed with a deeply spiritual experience. He recounted:

“One evening, about one year later, while on my knees in prayer, a miracle occurred. While praying and pleading to my Heavenly Father, I felt as though the Savior came to my side and I heard an audible voice speaking these words to my soul and to my ears: ‘Robert, my atoning sacrifice paid for your sins and your mistakes. Your wife forgives you. Your friends forgive you. I will lift your burden. ...’

“From that moment, the burden of guilt [and despair] was amazingly lifted from me. I had been rescued! I immediately understood the encompassing power of the Savior’s Atonement and ... that it applied directly to me. ... I ... experienced light and joy like I had never before known. ... I had been given an unearned gift—the Lord’s gift of grace. ... I didn’t deserve it—I had done nothing to merit it, but He gave it to me nonetheless.”

Brothers and sisters, may we each be “sanctified in Christ by the grace of God, through the shedding of the blood of Christ, ... [becoming] holy, without spot.”

I testify of the love, the mercy, and the grace of our Savior and Redeemer. He lives. We are His; we are children of the covenant. As we believe in Him, follow Him, and trust Him, He will lift us from our sorrows and our sins. Then, beyond this mortal life, in our Father’s house, we will live with Him forever and ever. In the name of Jesus Christ, amen.

„Mój umysł wszedł w fazę mrocznego otępienia [...]. Po prostu istniałem [dla dobra dzieci] — i nic więcej”.

„Straciłem pragnienie, aby iść dalej”.

Z czasem Robert został pobłogosławiony głębokim duchowym przeżyciem. Wspomniiał:

„Pewnego wieczoru, mniej więcej rok później, gdy modliłem się na klęczkach, zdarzył się cud. Podczas modlitwy i błagań skierowanych do Ojca Niebieskiego, poczułem jakby Zbawiciel przyszedł do mnie, i wyraźnie usłyszałem głos wypowiadający następujące słowa do mej duszy i uszu: ‘Robert, moja zadość czyniąca ofiara zapłaciła za twoje grzechy i błędy. Twoja żona ci przebaczyła. Twoi przyjaciele ci przebaczyli. Będę niósł twoje brzemię [...]’.

Od tej chwili brzemię winy [i rozpacz] zostały niesamowicie zdjęte ze mnie. Zostałem uratowany! Od razu zrozumiałem ogarniającą moc Zadośćuczynienia Zbawiciela, i [...] że ma ona zastosowanie bezpośrednio do mnie. Doświadczyłem światła i radości, których nigdy dotąd nie zaznałem. Otrzymałem niewypracowany dar — dar łaski Pana [...]. Nie należał mi się — nie zrobiłem nic, aby na niego zasłużyć, a On i tak mi go ofiarował”.

Oby każdy z nas został „uświęcony w Chrystusie [...] poprzez łaskę Boga poprzez przelanie krwi Chrystusa [...], stając się świętymi i bez skazy”.

Świadczę o miłości, miłosierdziu i łasce naszego Zbawiciela i Odkupiciela. On żyje. Jesteśmy Jego; jesteśmy dziećmi przymierza. Jak będziemy wierzyć w Niego, podążać za Nim i ufać Mu, On podniesie nas z naszych smutków i grzechów. A po tym doczesnym życiu, w domu naszego Ojca, zamieszkamy z Nim na wieki wieków, W imię Jezusa Chrystusa, amen.